

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060163609376617

ბრძანება Nი-37

ქ. თბილისი

25 / იანვარი / 2017 წ.

ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა (ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებები) და ექსპლუატაციაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტის, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტის, ამავე კანონის მე-4 მუხლის მეორე პუნქტისა და საქართველოს კანონის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 61-ე მუხლის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა ქ. ფოთში, ნავსადგურის სარეჟიმო ტერიტორიაზე შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ-საქართველო“-ს ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა (ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებები) და ექსპლუატაციაზე;
2. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N57 (18.12.2000წ) და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ გაცემული სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N81 (19.09.2005 წ);
3. გაუქმდეს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული გარემოსდაცვითი ნებართვა N0020 13.12.2002წ. (სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N62 11.12.2002 წ);
4. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
5. შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ-საქართველო“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№7; 20.01.2017წ.) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ-საქართველო“-ს;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ-საქართველო“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;

ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№7

20 იანვარი 2017წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლა (ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებები) და ექსპლუატაცია
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „ჩენელ ენერჯი“ (ფოთი) ლიმიტედ - საქართველო“. ქ. ფოთი, დავით აღმაშენებლის ქ. #52
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქ. ფოთი, ნავსადგურის სარეჟიმო ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 05.01.2017 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „გამა კონსალტინგი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებები

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ საქართველო“-ს მიერ წარმოდგენილია ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ექსპლუატაციის პროექტის შეცვლის (ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებები) და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ საქართველო“-ს ნათელი ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი ტერმინალი განთავსებულია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის სარეჟიმო ტერიტორიაზე, რომელიც იჯარით აქვს მიღებული შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ საქართველო“-ს. ტერმინალი შედგება ორი ფაზისაგან, რომლებიც განლაგებულია ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელ ტერიტორიაზე. როგორც პირველი, ასევე მეორე ფაზა აღჭურვილია ნავთობპროდუქტების ოპერირებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურით (სარეზერვუარო პარკები, სატუმბი სადგურები, სარკინიგზო ესტაკადები, ტექნოლოგიური მილსადენები, ნავმისადგომთან დამაკავშირებელი მილსადენები საწარმოო-სანიადგურე წყლების არინების სისტემები და შესაბამისი გამწმენდი ნაგებობები, ხანძარქრობის სისტემები, ელემენტარული ავარიული წყაროები და სხვა), რაც უზუნველყოფს მათი დამოუკიდებელ რეჟიმში ოპერირების შესაძლებლობას.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია ტერმინალის მიმდინარე საქმიანობა. ნავთობპროდუქტების ტერმინალის საქმიანობის მიზანია ნათელი ნავთობპროდუქტების (ბენზინი, დიზელის საწვავი, ნავთი, ნაფტა) მიღება, დროებითი დასაწყობება და დანიშნულებისამებრ გადატვირთვა. ტერმინალის ტერიტორიის საერთო ფართობი შეადგენს 57417 კვ.მ-ს. სულ ტერმინალის ტერიტორიაზე დამონტაჟებულია ნავთობპროდუქტების დასაწყობებისათვის განკუთვნილი 8 რეზერვუარი, საერთო მოცულობით 113 756 მ³, მათ შორის: ფაზა 1-ში 36 279 მ³ და ფაზა 2-ში - 77 477 მ³.

ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებულია სარკინიგზო და საზღვაო ტრანსპორტი. ტერმინალის ტერიტორიაზე ვაგონცისტერნების შემოყვანა ხდება ფოთის საზღვაო ნავსადგურის სარკინიგზო ჩიხის საშუალებით, ხოლო საზღვაო ოპერაციებისათვის გამოყენებულია ნავსადგურის პირველი და მეორე ნავმისადგომები, რომლებიც აღჭურვილია შესაბამისი ტექნიკური საშუალებებით.

ტერმინალი მუშაობს მთელი წლის განმავლობაში 365 დღე, 24 საათის განმავლობაში, 2 ცვლიანი სამუშაო დღით. ტერმინალში დასაქმებულია 80-მდე ადამიანი.

ტერმინალში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების ცვლილებები ითვალისწინებს შემდეგი ღონისძიებების გატარებას: ნავსადგურის მე-2 ნავმისადგომთან დაკავშირების მიზნით 14 დიუმიანი მილსადენის ახალი 200 მ სიგრძის ხაზის მოწყობას პირველიდან მე-2 ნავმისადგომამდე; მეთანოლის გადატვირთვის მიზნით მოწყობილი 18 დიუმიანი მილსადენის 200 მ სიგრძის 14 დიუმი დიამეტრის ახალი ხაზის მოწყობას N1 ნავმისადგომიდან N2 ნავმისადგომამდე; აზოტის გამოყენებას არსებული 14 და 18 დიუმიანი მილსადენების და ე.წ. PIG სადგურის საექსპლუატაციო და ტექნოლოგიური პროექტების გაუმჯობესების მიზნით; ტერმინალის მეორე ფაზის ტერიტორიაზე შიდასატერმინალო მილსადენების მოწყობას; მილსადენების გაწმენდისათვის სპეციალური სისტემის (ე.წ. „საგოჭე“) გამოყენებას; კომპაუნდირების (შერევის) ტექნოლოგიის დანერგვას ახალი პროდუქტის მისაღებად.

ძალადაკარგულად გამოცხადებას საჭიროებს სამინისტროს მიერ გაცემული სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნები N57 (18.12.2000წ), და N81 (19.09.2005 წ) და გაუქმებას საჭიროებს გარემოსდაცვითი ნებართვა N0020 13.12.2002წ. (სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N62 11.12.2002 წ);

ტერმინალის საპროექტო წარმადობა შეადგენს: ბენზინი - 950,0 ათ. ტ/წელ; დიზელის საწვავი - 500,0 ათ. ტ/წელ; ნავთი-450,0 ათ. ტ/წელ; ნაფტა-200,0 ათ. ტ/წელ; სულ 2 100 000 ტ/წელ.

ტერმინალის პირველი ფაზა განთავსებულია ფოთის ნავსადგურის, მეორე რაიონის (ჩრდილოეთის) და I ნავმისადგომის (ნაწილობრივ II ნავმისადგომის) მიმდებარე ტერიტორიაზე. სარეზერვუარო პარკი განთავსებულია III ნავმისადგომის ზურგის ტერიტორიაზე. პირველი ფაზა შედგება შემდეგი ინფრასტრუქტურის ობიექტებისაგან: საოფისე შენობა; ოთხი ფოლადის ვერტიკალური რეზერვუარი; სატრანსფორმატორო გადამრთველი, გენერატორის შენობა; სატუმბი სადგური; სარკინიგზო ესტაკადა; ხანძარქრობის სისტემა (ცეცხლსაქრობი ტუმბოები და ქაფის რეზერვუარი); ტექნოლოგიური მილსადენები; სასმელი წყლის რეზერვუარი; სამეურნეო-ფეკალური წყლის კოლექტორი; საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლის შემკრები რეზერვუარი; სანიაღვრე-საწარმოო ჩამდინარე წყლის მიმღები არხი; საწარმოო-სანიაღვრე წყლების გამწმენდი ნაგებობა; გაწმენდილი წყლების კოლექტორი და სიღრმული ჩაშვების მილსადენი; შიდა მომსახურების, სახანძრო და საავტომობილო გზები.

რეზერვუარების მოცულობებია: TK1 - 11 490 მ³, TK2 - 11 482 მ³, TK3 - 8 479 მ³ და TK4 - 4 828 მ³; სამი რეზერვუარი (TK1, TK2 და TK3 რეზერვუარი) აღჭურვილია მცურავი სახურავით, ხოლო ერთი (TK4) რეზერვუარი წარმოდგენილია სტაციონარული სახურავით. ყველა რეზერვუარები აღჭურვილია სათანადო მიმღებ-გამცემი მოწყობილობით, ჩამკეტი არმატურით, სასუნთქი მილყელებით და PL20MHAPM ტიპის მზომი მოწყობილობებით. რეზერვუარები განთავსებულია რკინაბეტონის საძირკველზე. ტერმინალის პირველ ფაზაზე არსებული ყველა რეზერვუარი აღჭურვილია წყლის გამაგრილებელი რგოლური სისტემით.

ტერმინალის მეორე ფაზა მდებარეობს საზღვაო ნავსადგურის აღმოსავლეთ ნაწილში. ტერიტორიას ჩრდილოეთის მხრიდან ესაზღვრება ნავსადგურის ქვესადგური, აღმოსავლეთის მხრიდან შპს „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგი“-ს მეთაწილის გადასატვირთი ტერმინალის ტერიტორია, სამხრეთით სარკინიგზო ჩიხი და შემდგომ საავტომობილო გზა, ხოლო დასავლეთის მხრიდან შიდასანავსადგურო გზა და ნავსადგურის მე-7 ნავმისადგომი. მეორე ფაზის ტერიტორიაზე განლაგებულია სარეზერვუარო პარკი, სარკინიგზო ესტაკადა, სატუმბი სადგური, გამწმენდი ნაგებობა, დიზელგენერატორი, სატრანსფორმატორო ქვესადგური და სხვა დამხმარე ნაგებობები.

სარეზერვუარო პარკში განთავსებული 4 ლითონის ვერტიკალური რეზერვუარების მოცულობებია: NT1 - 20 344 მ³, NT2 - 20 533 მ³, NT3 - 20 347 მ³, და NT4 - 16 253 მ³. რეზერვუარებს შორის მანძილი შეადგენს 19 მ-ს. სარეზერვუარო პარკის ტერიტორია შემოღობილია 2.5 მ-ს სიმაღლის დამცავი კედლით, რომლიდანაც რეზერვუარები დაცილებულია 6 მეტრით. 2 რეზერვუარი (NT3 და NT4) აღჭურვილია მცურავი სახურავით, ხოლო 2 რეზერვუარს (NT1 და NT2) გააჩნია სტაციონარული სახურავი. სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიის ძირზე მოწყობილია ჰიდროსაიზოლაციო ფენა. ატმოსფერული წყლების და ავარიულ სიტუაციებში დაღვრილი ნავთობპროდუქტების არინებისათვის მოწყობილია სარეზერვუარო პარკის სადრენაჟო სისტემა, საიდანაც დაბინძურებული წყლები გროვდება შემკრებ ჭაში და შემდგომ მიეწოდება გამწმენდ ნაგებობას.

რეზერვუარები აღჭურვილია სათანადო მიმღებ-გამცემი მოწყობილობით, ჩამკეტი არმატურით, სასუნთქი სარქველებით და PL20MHAPM ტიპის მზომი მოწყობილობით. რეზერვუარები დგას რკინაბეტონის საძირკველზე. ტერმინალის მეორე ფაზაზე არსებული ყველა რეზერვუარი აღჭურვილია წყლის გამაგრილებელი რგოლური სისტემით.

ანგარიშის თანახმად, ტერმინალის პირველ და მეორე ფაზებზე არსებული რეზერვუარები ძირითადად განკუთვნილია ერთი სახის ნავთობპროდუქტის ოპერირებისათვის. ვინაიდან საჭიროების შემთხვევაში ერთი რეზერვუარის გამოყენება შესაძლებელია სხვადასხვა ნავთობპროდუქტის მისაღებად, ყოველი ახალი პროდუქტის ჩასხმამდე ხდება რეზერვუარის გარეცხვა. შესაბამისად მოხდება რეზერვუარის გასუფთავება ადრე განთავსებული პროდუქტის ნარჩენებისაგან და მხოლოდ ამის შემდეგ გამოიყენება სხვა პროდუქტისათვის.

რკინიგზის ტრანსპორტით ნავთობპროდუქტების მიღებისა და გაგზავნის უზრუნველსაყოფად ტერმინალის პირველი და მეორე ფაზის ტერიტორიაზე მოწყობილია რკინიგზის ორმაგი ესტაკადა სადრენაჟო არხებით, საიდანაც ავარიულად დაღვრილი ნავთობპროდუქტები ჩაედინება შემკრებ ჭაში, შემკრები ჭიდან ნავთობპროდუქტით დაბინძურებულ წყლის დამჭერ საცავში და შემდგომ მიეწოდება გამწმენდ ნაგებობას.

ტანკერების მიღების, დამუშავებისა და გაგზავნისათვის გამოყენებულია ნავსადგურის I და II ნავმისადგომები, რომლებიც აღჭურვილია გემების მიღებისა და დგომისათვის საჭირო მოწყობილობებით. ნავთობპროდუქტების გემებში ჩატვირთვისა და გემებიდან გადმოტვირთვის ოპერაციების შესასრულებლად დამონტაჟებულია ნავთობპროდუქტების ჩასატვირთ-გადმოსატვირთი მოწყობილობები. ტანკერებიდან და ვაგონებიდან ნავთობპროდუქტების ჩატვირთვა და გადმოტვირთვა ხორციელდება სატუმბი სადგურის დანადგარების საშუალებით.

ტერმინალის ადმინისტრაცია პერსპექტივაში გეგმავს მაქსიმალური ოდენობის კომპაუნდირებული პროდუქციის მიღებას: ბენზინი - 50000 ტ/წელ; დიზელის საწვავი - 200000 ტ/წელ; ნაფტა - 50000 ტ/წელ; ნავთი - 250000 ტ/წელ.

ტერმინალში N1 და N2 ნავმისადგომებს შორი 14 დიუმიანი მილსადენის ახალი მონაკვეთის მოწყობა დაგეგმილია N2 ნავმისადგომის გამოყენების მიზნით, რის შემდეგაც ორივე ნავმისადგომი დაკავშირებული იქნება პირველ და მეორე ფაზასთან. 18 დიუმიანი მილსადენი, რომელიც აშენებული იყო შპს „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგი“-ს მეთაწროლის გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ნავსადგურის N1 ნავმისადგომთან დაკავშირების მიზნით, გამოყენებული იქნება მეორე ფაზის იპერირებისათვის. მილსადენი იწყება შპს „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგი“-ს მეთაწროლოს ტერმინალის ტერიტორიაზე მოწყობილი სატუმბი სადგურიდან, გადადის შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ საქართველო“-ს ტერმინალის მეორე ფაზის ტერიტორიაზე და შემდგომ განთავსებულია ადრე აშენებული 14 დიუმიანის მილსადენის პარალელურად. პირველი ნავმისადგომიდან მე-2 ნავმისადგომამდე არსებულ 200 მ-იან მონაკვეთზე მილსადენის დაგრძელება მოხდება 14 დიუმიანი მილსადენით. აზოტის გამოყენება დაგეგმილია 14 და 18 დიუმიანი მილსადენების და ე.წ. PIG სადგურის გაწმენდის მიზნით. ასევე აზოტის გამოყენება გათვალისწინებულია პირველი და მეორე ფაზის იმ რეზერვუარებში აზოტის ბალიშის შესაქმნელად, რომლებიც არ არიან აღჭურვილი მცურავი სახურავებით (I ფაზაზე TK4 რეზერვუარი, ხოლო II ფაზაზე NT1 და NT2 რეზერვუარი).

ანგარიშის თანახმად, პირველ ეტაპზე აზოტის მიწოდება მოხდება მეორე ფაზის მომიჯნავედ არსებული მეთაწროლის გადასატვირთი ტერმინალის ტერიტორიაზე არსებული აზოტის გენერაციის კვანძიდან, არსებული მილსადენების საშუალებით. ტერმინალში დაგეგმილია გადასატანი ტიპის აზოტის გენერაციის დანადგარის შექმნა და ექსპლუატაცია.

ტერმინალში ინერგება ტექნოლოგიური მილსადენების გაწმენდის თანამდეროვე მოწყობილობა (ე.წ. „საგოჭე“), რომელიც მაღალი წნევის პირობებში უზრუნველყოფს დარჩენილი პროდუქტის გამოდევნას და მილსადენის კედლების დანალექებისაგან გაწმენდას. აღნიშნული მოწყობილობის საშუალებით უზრუნველყოფილი იქნება ყოველი გადატვირთვის ოპერაციის შესრულების შემდეგ გამოყენებული მილსადენების გაწმენდა და დარჩენილი პროდუქტისაგან გასუფთავება. გარდა ამისა მოწყობილობა გამოიყენება მილსადენის ტექნიკური მდგომარეობის დეფექტოსკოპიური შემოწმებისათვის.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია საწარმოს საქმიანობისას ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა დახასიათება, დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: ნახშირწყალბადები: C₁-C₅; C₆-C₁₀; C₁₂-C₁₉, ამილენი, ეთილბენზოლი, ტოლოლოლი, ბენზოლი, ქსილოლი, გოგირდწყალბადი.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების

კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

უახლოესი საცხოვრებელი ზონა პირველი ფაზის სარკინიგზო ესტაკადიდან დაცილებულია 550 მ-ით, ხოლო მეორე ფაზის სარკინიგზო ესტაკადიდან 145 მ-ით. გზშ-ს ანგარიშში შეფასებულია ფონური ხმაურის დონე. ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება შესრულებულია ორივე ფაზისათვის.

ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება ჩატარებულია ხმაურის გავრცელების წყაროების ერთდროული მუშაობის შემთხვევისთვის, ხმაურის მინიმალური ეკრანიების გათვალისწინებით (ანუ ყველაზე უარესი სცენარი). ანგარიშში დადგენილია, რომ ხმაურის გავრცელების დონები საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე ნაკლები იქნება ნორმირებულ სიდიდეებზე.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია საწარმოს განთავსების ადგილის ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათება, კლიმატურ-მეტეოროლოგიური პირობები; ხმაურის გავრცელების ფონური მდგომარეობა; რადიაციული ფონი; გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური და ჰიდროლოგიური პირობები; ნიადაგები; ფლორა და ფაუნა. ანგარიშში ასევე წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი მავნე ნივთიერებების ემისიების დასაშვები საპროექტო ნორმები და საწარმოო ობიექტის განლაგების ეკოლოგიური მდგომარეობის ანალიზი.

საქართველოს ტერიტორიის სეისმური დარაიონების ზოგადი სქემის მიხედვით, ფოთი განლაგებულია 8 ბალიან (MSK-64 სკალა) სეისმურ ზონაში.

საწარმოში ადგილი ექნება სამეურნეო-ფეკალური და სანიაღრე ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას. ტერმინალის ორივე ფაზის წყალმომარაგება ხორციელდება საზღვაო ნავსადგურის წყალმომარაგების სისტემიდან, რომელსაც თავის მხრივ წყალი მიეწოდება ქ. ფოთის წყალსადენის ქსელიდან. ორივე ფაზაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩართული ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში, ხოლო საწარმო-სანიაღრე წყლების არინებისა და გაწმენდისათვის გააჩნიათ დამოუკიდებელი სისტემები.

ტერმინალის პირველი ფაზის ტექნიკური და ხანძარსაწინააღმდეგო წყლით უზრუნველყოფა ხდება ტერტორიაზე არსებული ჭაბურღილიდან და ნავსადგურის შიდა აქვატორიის ზღვის წყლით. ზღვიდან წყალაღება ხდება მე-2 და მე-3 ნავმისადგომების კუთხეში დამონტაჟებული სატუმბი სადგურიდან, საიდანაც აღებული წყლის რაოდენობა წელიწადში საშუალოდ შეადგენს 40-45 მ³/წელს. ჩამდინარე წყლების შეგროვებისა და გაწმენდისთვის ტერმინალის პირველი ფაზის ტერიტორია დაყოფილია სამ ჯგუფად და თითოეული ჯგუფისათვის მოწყობილია სხვადასხვა სადრენაჟო სისტემები და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი დანადგარი.

ტერმინალის მეორე ფაზაზე ტექნიკური და ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულებით გამოყენებულია ტერიტორიაზე არსებული ჭაბურღილის წყალი და ზღვის წყალი, რომლის აღება ხდება ნავსადგურის მე-7 ნავმისადგომის აქვატორიიდან რისთვისაც დამონტაჟებულკია შესაბამისი ტუმბოები. წლის განმავლობაში აღებული ზღვის წყლის საშუალო რაოდენობა შეადგენს 50 მ³-ს.

ანგარიშში წარმოდგენილია სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის (N1000873) ასლი.

საწარმო-სანიაღრე წყლების გამწმენდი ნაგებობა წარმოადგენს მოდულის ტიპის დანადგარს, რომელსაც გააჩნია ჩამდინარე წყლების დამუშავებისათვის საჭირო ყველა საფეხური (ნავთობპროდუქტებით და შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისათვის) და უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ღრმა გაწმენდას. ტერმინალის პირველ ფაზაზე არსებული წყლების გამწმენდი ნაგებობის სიმძლავრეა 6მ³/სთ, ხოლო მეორე ფაზაზე არსებული ნაგებობის სიმძლავრე 10მ³/სთ(თურქეთი). ტერმინალის ორივე ფაზაზე მოწყობილია საწარმო-სანიაღრე ჩამდინარე წყლების შემკრები სისტემები, საიდანაც წყლის მიწოდება ხდება სპეციალურ გამწმენდ ნაგებობებში. ტერმინალის მონიტორინგის გეგმის შესაბამისად, სისტემატურად ტარდება როგორც ჩამდინარე წყლების, ასევე ჩამდინარე

წყლების მიმღები ობიექტის (ზღვის) წყლის ხარისხის კვლევა. ლაბორატორიული კვლევის შედეგების მიხედვით საკვლევ სინჯებში მავნე ნივთიერებების შემცველობის ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე გადაჭარბება არ დაფიქსრებულია.

ტერმინალის I ფაზის ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლებთან ერთად ზედაპირულ წყლებში მავნე ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზღრ) ნორმატივების პროექტი შეთანხმებულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან 2018 წლამდე პერიოდისათვის.

საწარმო ობიექტზე მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო და სამრეწველო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება სპეციალურ კონტეინერებში და გატანილი იქნება დასუფთავების სამსახურის მიერ. სამრეწველო ნარჩენები - ნავთობდამჭერში დაგროვილი ლექი და ლამი, დამუშავებული საცხებ-საპოხი და შთანთქმელი მასალები, დაბინძურებული ნაჭრები, საწმენდი მასალები, ამორტიზირებული მეტალის მილები, არმატურა, საბურავები, რეზინის ნაკეთობები, ელასტომერები, აირწინალის ფილტრები და ხელთათმანები; ლაზერული პრინტერების ნამუშევარი კარტრიჯები; ზეთის ფილტრები; ლუმინესცენტური ნათურები; ლითონის ნარჩენები ; სამშენებლო, პლასტმასის და რეზინის ნარჩენები - შეგროვდება ცალ-ცალკე სპეციალური ნიშანდების მქონე კონტეინერებში და გატანა მოხდება სათანადო ნებართვის მქონე ორგანიზაციის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. II ფაზის ტერიტორიაზე მოწყობილია ნარჩენების დროებითი დასაწყობების სპეციალური სათავსი. გამოყოფილია ნარჩენების მართვაზე პასუხისმგებელი პირი-გარემოსდაცვითი მმართველი.

საწარმოში შესაძლებელია ავარიული სიტუაციები გამოწვეული იქნას: საწვავის მიმღები სისტემის, მილსადენების, სამარაგო რეზერვუარის, გამწმენდი სისტემის, საწვავის გაცემის და ელექტრო ენერჯის ავარიული დაზიანების დროს. საწარმო მომარაგებულია ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით, კერძოდ: გააჩნიათ ცეცხლმაქრების საკმარისი მარაგი, ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარი და წყლის რეზერვუარი. მოწყობილია წყალსადენის ქსელიდან წყლის ასადები ჰიდრანტები. ვერტიკალურ რეზერვუარებზე მოწყობილი წყლით გაგრილების რგოლური სისტემის გამოყენება შესაძლებელია ხანძრის ქრობისათვის მასთან მიერთებული ქაფწარმოქმნელი სისტემის ამოქმედებით.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა.

მონიტორინგის სისტემაში განსაკუთრებული როლი ენიჭება თვითმონიტორინგის ორგანიზებას, რომელიც საშუალებას იძლევა ოპერატიულად განისაზღვროს ატმოსფერული ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიების მოცულობები და სახეები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოვლენილი პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულება

1. ტერმინალის ექსპლუატაცია უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, მონიტორინგის გეგმის, შემარბილებელი ღონისძიებებისა და ვალდებულებების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. უზრუნველყოს "ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი" წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
3. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული „ჩამდინარე წყლებთან ერთად ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმატივების“ პროექტით გათვალისწინებული ნორმების დაცვა;
4. საქმიანობის განხორციელებისას გაითვალისწინოს საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებით დამტკიცებული „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნები;
5. კანონმდებლობით გათვალისწინებული შეზღუდვების დაცვის მიზნით, არ განახორციელოს სამშენებლო სამუშაოები ტერმინალის ტერიტორიაზე არსებული ჭაბურღილების სანიტარიული დაცვის ზონებში;
6. კომპაუნდირების ტექნოლოგიის დანერგვამდე და კომპაუნდირებასთან დაკავშირებული ტექნოლოგიური ოპერაციების შესრულებისათვის ტერმინალში არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენებამდე წარმოადგინოს:
  - თითოეული სახის პროდუქტის კომპაუნდირების დეტალური ტექნოლოგიური პროცესი და ტექნოლოგიური სქემა, იქიდან გამომდინარე, რომ ყველა სახის პროდუქტის კომპაუნდირება ხდება შესაბამისი გაანგარიშების და ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად;
  - რა სახის ახალი პროდუქტის მიღება იგეგმება და როგორია მისი ტექნოლოგიური ნორმები;
7. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

შენიშვნა: გზშ-ს ანგარიშში მითითებული ყველა შემარბილებელი ღონისძიებების, ასევე მონიტორინგის განხორციელების ვალდებულება ეკისრება საქმიანობის განმახორციელებელს.

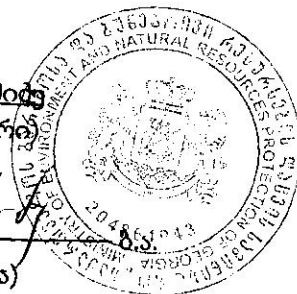
IV. ღასკვნა

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, შპს „ჩენელ ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედ საქართველო“-ს მიერ წარმოდგენილი ნავთობპროდუქტების გადასატვირთი საზღვაო ტერმინალის ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის (ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებები) და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 000236

კოდი MD1

„ 25 “ „ 01 “ 2017

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი

შპს „ჩველი ენერჯი (ფოთი) ლიმიტედა - საქართველო“
ნავთობპროდუქტების გადასაყვითი საჯოჯარო ქირ-

2. საქმიანობის მიზანი

ბინათის ექსპლუატაციის სივრცეში ტერმინალის (ქიმიკატების) და
ექსპლუატაცია.

3. ადგილი (ადგილმდებარეობა), სადაც უნდა განხორციელდეს საქმიანობა

ქ. ფოთი, ნავსადგომის სარეზერვუარო ქვიჩოქოია.

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია

შპს „გამს კონსალტინგი“

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია

გაიფორზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა პროექტზე აწ; 20.04.2017.

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპერტი-
ზის დასკვნის სივრცეში შესრულებულ შემთხვევაში.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს

უფლებამოსილი წარმომადგენელი (გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ბ.ა.

გაიფორზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი
თამარ შივაშიძე